

Шуляк Олена Анатоліївна,
заступник директора з навчально-виховної роботи, учитель географії та
природознавства Смілянської спеціалізованої школи I-III ступенів №12 Смілянської
міської ради Черкаської області

Модельна навчальна програма «Географія 6-9 класи» для закладів загальної
середньої освіти (авт. Запотоцький С.П. та інші), 2021 р. за Державним стандартом
базової середньої освіти, 2020 р.
6 клас

Тест №2 «Земля на глобусі й карті»

I варіант

Початковий та середній рівні

1. Згадай вченого, який першим припустив, що Земля має форму кулі.

- А Піфагор
- Б Арістотель
- В Ератосфен
- Г Магеллан

2. Один із найкращих глобусів епохи Середньовіччя виготовив видатний німецький картограф. Укажи його ім'я.

- А Кратес Малоський
- Б Ератосфен
- В Бегайм
- Г Меркатор

3. Укажи назву ліній, які проходять точно з півночі на південь.

- А Екватор
- Б Нульовий меридіан
- В Меридіани
- Г Паралелі

4. Як називають лінію, яка ділить земну кулю на дві півкулі – північну та південну.

- А Екватор
- Б Нульовий меридіан
- В Меридіани
- Г Паралелі

5. Продовж визначення: «Географічна карта — це...»

А зменшене зображення, виконане за допомогою математичних законів та умовних знаків.

Б зменшене узагальнене зображення Землі, побудоване в певному масштабі з урахуванням форми Землі.

В зображення виконане за допомогою математичних законів та умовних знаків.
Г креслення невеликої ділянки місцевості, виконане за допомогою умовних знаків.

6. Прочитай текст.

«Теоретично відомо, що Земля обертається, але насправді ми цього не помічаємо; земля, по якій ти ходиш, здається нерухомою, і ми живемо у мирі», — так сказав Марсель Пруст, французький письменник та критик.

Орбіта (від лат. *коло*) — траєкторія руху небесного тіла в космічному просторі навколо іншого тіла.

Земля здійснює повний оберт навколо Сонця за 365 діб 5 год 48 хв 46 с. У звичайному році 365 днів, а кожен четвертий рік називають високосним. Тоді до календаря додають ще один день – 29 лютого, утворений від додавання «зайвих» шести годин за чотири роки.

Укажи наслідки руху Землі навколо Сонця.

1. «Сплюснутість» Землі біля полюсів і «розтягнутість» на екваторі.
2. Зміна тривалості дня протягом року.
3. Зміна дня і ночі впродовж доби (день настає на оберненій до Сонця стороні Землі, на протилежній, тіньовій стороні в цей час панує ніч).
4. Річні коливання температури внаслідок нерівномірності нагрівання поверхні Землі.
5. Зміна висоти Сонця над горизонтом протягом року.
6. Зміна висоти Сонця над горизонтом впродовж дня.
7. Виникнення добових ритмів у неживій і живій природі.
8. Зміна пір року.
9. Добові коливання температури внаслідок нерівномірності нагрівання поверхні Землі.

Достатній рівень

7. Укажи назву сторони горизонту, де сходить Сонце.

- A north
- B south
- B west
- Г east

8. Прочитай текст.

Уміння орієнтуватися на місцевості за картою – надзвичайно важлива вимога сьогодення. Незважаючи на велику кількість нових пристроїв, які визначають ваше місце розташування, воно залишається основним під час подорожей, проведення експедицій, військових операцій. Орієнтуватися на карті чи на плані місцевості можна за сторонами горизонту.

Визнач, у якому напрямку від м. Черкаси розташовані такі населені пункти:

1.	м. Вишгород	А	Сх.
2.	м. Одеса	Б	Пд. Сх.
3.	м. Харків	В	Пн. Зх.
4.	м. Дніпро	Г	Пд.

Високий рівень

9.1 Визнач числовий масштаб карти, якщо 4 см на ній відповідає 80 км на місцевості.

А 1: 2000000

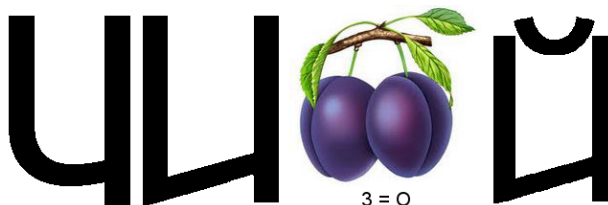
Б 1: 1000000

В 1: 200000

Г 1: 100000

9.2 Розв'яжи ребус і продовж визначення: «Масштаб, усі числа якого мають однакову одиницю вимірювання – сантиметр, це...»

Відповідь запиши з малої літери в називному відмінку, кількість клітинок відповідає кількості букв у правильній відповіді.

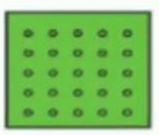
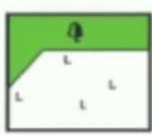

--	--	--	--	--	--	--	--

10. Прочитай текст і виконай завдання.

Група учнів вийшла зі школи та пішла в напрямку півночі. Діти йшли ґрунтовою дорогою, що пролягала біля фруктового саду. Далі учні перейшли через дерев'яний міст на річці Водянка та звернули на лісову дорогу. Ліворуч від неї розташована ділянка з вирубаним лісом, праворуч – метеостанція. Діти зайшли на неї, поспілкувалися з працівниками, провели спостереження за погодою. Поряд проходив глибокий яр, яким діти повернулися додому.

10.1. За описом подорожі учнів відтвори їх маршрут за допомогою умовних знаків.

А 	Б 	В 	Г 	Д
Е 	Є 	Ж 	З 	И

10.2. За яким азимутом діти повинні повернутися додому?

Відповідь запиши числом.

Відповіді

Відповіді											
1	2	3	4	5	6	7	8	9		10	
A	Г	В	A	Б	2,4,5,8	Г	1-В 2-Г 3-А 4-Б	9.1 А	9.2 чис лов ий	10.1 3,Є, А,Г, Ж,Д, Б,В	10.2 270°

II варіант

Початковий та середній рівні

1. Укажи вченого, який розрахував приблизні розміри Землі, наближені до тих, які визначені точними приладами в наш час.

- А Піфагор
- Б Арістотель
- В Ератосфен
- Г Магеллан

2. Найдавніший глобус Землі був сконструйований у II ст. до нашої ери грецьким філософом. Укажи його ім'я.

- А Кратес Малоський
- Б Ератосфен
- В Бегайм
- Г Меркатор

3. Укажи назву ліній, які проведені на глобусі й карті паралельно до екватора.

- А Екватор
- Б Нульовий меридіан
- В Меридіани
- Г Паралелі

4. Як називають лінію, що ділить земну кулю на дві півкулі – західну та східну?

- А Екватор
- Б Нульовий меридіан
- В Меридіани
- Г Паралелі

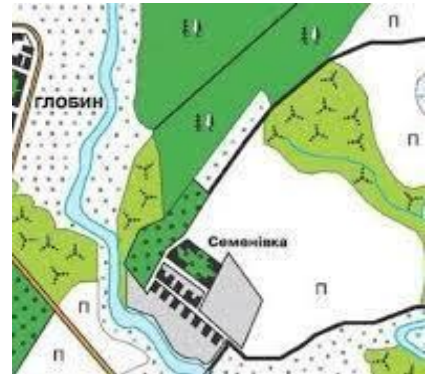
5. Продовж визначення «План місцевості – це...»

А зменшене й детальне зображення невеликої ділянки земної поверхні, виконане у великому масштабі за допомогою умовних знаків.

Б зображення виконане за допомогою математичних законів та умовних знаків.

В креслення невеликої ділянки місцевості, виконане за допомогою умовних знаків.

Г зменшене зображення земної поверхні, виконане за допомогою умовних знаків.

6. Прочитай текст.

«Теоретично відомо, що Земля обертається, але насправді ми цього не помічаємо; земля, по якій ти ходиш, здається нерухомою, і ми живемо у мирі», — так сказав Марсель Пруст, французький письменник, есеїст та критик.

Орбіта (від лат. *коло*) — траєкторія руху небесного тіла в космічному просторі навколо іншого тіла.

Наша планета здійснює обертальний рух навколо своєї осі — уявної прямої лінії, яка з'єднує Північний і Південний полюси. Тривалість одного повного такого оберту Землі (приблизно 24 год) називають добою, а сам рух нашої планети — осьовим або добовим.

Укажи наслідки руху Землі навколо своєї осі.

1. «Сплюснутість» Землі біля полюсів і «розтягнутість» на екваторі.
2. Зміна тривалості дня протягом року.
3. Зміна дня і ночі впродовж доби (день настає на оберненій до Сонця стороні Землі, на протилежній, тіньовій стороні в цей час панує ніч).
4. Річні коливання температури внаслідок нерівномірності нагрівання поверхні Землі.
5. Зміна висоти Сонця над горизонтом протягом року.

6. Зміна висоти Сонця над горизонтом впродовж дня.
7. Добові коливання температури внаслідок нерівномірності нагрівання поверхні Землі.
8. Виникнення добових ритмів у неживій і живій природі.
9. Зміна пір року.

Достатній рівень

7. Укажи назву сторони горизонту, де заходить Сонце.

A north

B south

B west

Г east

8. Прочитай текст.

Уміння орієнтуватися на місцевості за картою — надзвичайно важлива вимога сьогодення. Незважаючи на велику кількість нових пристроїв, які визначають ваше місце розташування, воно залишається основним під час подорожей, проведення експедицій, військових операцій. Орієнтуватися на карті чи на плані місцевості можна за сторонами горизонту.

Визнач, у якому напрямку від м. Черкаси розташовані такі населені пункти:

1.	м. Чигирин	А	Пн. Зх.
2.	м. Київ	Б	Пд.
3.	м. Полтава	В	Пн. Сх.
4.	м. Запоріжжя	Г	Сх.

Високий рівень

9.1. Визнач числовий масштаб карти, якщо 4 см на ній відповідає 100 км на місцевості.

- А 1: 100000
- Б 1: 1000000
- В 1: 2000000
- Г 1: 2500000

9.2. Розв'яжи ребус і продовж визначення: «Відношення відстані на плані чи карті до відстані на місцевості – це...»

Відповідь запиши з малої літери в називному відмінку, кількість клітинок відповідає кількості букв у правильній відповіді.

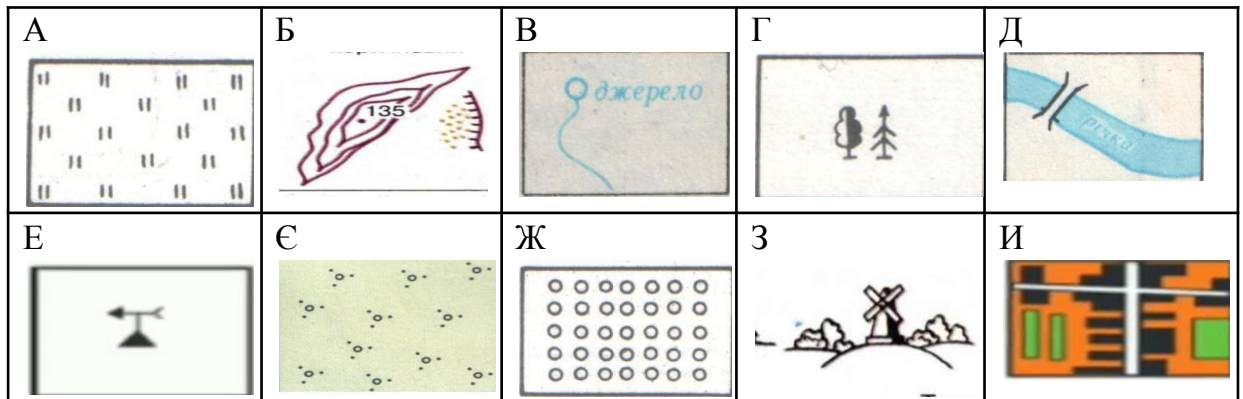

--	--	--	--	--	--	--

10. Прочитай текст і виконай завдання.

Уранці група мандрівників вирушила з міста в турпохід в західному напрямку. Вони пішли стежкою вздовж фруктового саду, потім берегом річки. Далі мандрівники перейшли через дерев'яний міст і попрямували до кургану. Піднімаючись на його вершину, туристи побачили джерело та розчистили територію навколо нього від чагарників. На вершині кургану група відпочила та повернулася додому.

10.1. За описом подорожі мандрівників відтвори їх маршрут за допомогою умовних знаків.

10.2. За яким азимутом мандрівники повинні повернутися назад до міста?

Відповідь запиши лише числом.

Відповіді

1	2	3	4	5	6	7	8	9		10	
В	А	Г	Б	А	1,3,6,7,9	В	1-В 2-А 3-Г 4-Б	9.1 Г	9.2 Ма сш таб	10.1 И, Ж, А, Д, Б, В, Є	10.2 90°

Використані джерела

- 15 фактів про Всесвіт. URL: <https://www.05361.com.ua/news/2540794/15-faktiv-pro-vsесvit>
- В.Ю.Пестушко, Г.Ш. Уварова Географія, Київ, «Генеза», 2014.
- Сергій Запотоцький, Мирослав Зінкевич, Ольга Романишин, Наталія Титар, Олег Горовий, Ігор Миколів Географія. Підручник для 6 класу закладів

загальної середньої освіти. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України. Тернопіль. Астон 2023

4. Генератор ребусів. URL:

http://rebus1.com/ua/index.php?item=rebus_generator&enter=1